

alimara

REVISTA DE TREBALL SOCIAL

NÚMERO 39 / SEGONA ÈPOCA / JUNY DE 1997

**Consell Insular
de Mallorca**

alimara

Núm 39

Segona Època, juny de 1997

Edita: Consell Insular de Mallorca

Redacció: Servei d'Acció Social i Sanitat
General Riera, 67
07010 Palma
Tel: (971) 76 07 62
Fax: (971) 76 19 52

Portada: Sense títol
Carmen Cañada

Maquetació
i impressió: Esmment

Dipòsit legal: PM-128-1987

Els articles d'aquesta revista expressen únicament l'opinió dels seus autors.

PROGRAMA D'INTEGRACIÓ REALITZAT AL SERVEI D'ACOLLIMENT I PROMOCIÓ SOCIOLABORAL

Pilar Muñoz Segura
Coordinadora del programa

1. INTRODUCCIÓ

El Servei d'Accolliment i Promoció Sociolaboral (SAPS) és un servei integrat dins l'àmbit del Departament d'Acció Social de l'Ajuntament de Palma i gestionat (desde 1993) per l'Institut de Treball Social i Serveis Socials (INTRESS). En ell es desenvolupen quatre programes:

- Programa d'Informació
- Programa d'Accolliment i Convivència
- Programa de Promoció Social
- Programa de Promoció Laboral

Està ubicat al carrer Joan Maragall núm. 31, de Palma. L'edifici consta de 3 pisos, és de construcció antiga i necessita la realització de tasques constants de manteniment.

Donat l'estat en què es trobava l'edifici i a les finalitats del servei, durant els anys 1993/94/95 es desenvolupa un taller de manteniment i millora de l'edifici que contemplava tasques d'obra, referit i pintura de les parets, i adobs de portes i finestres.

Aquest taller anava dirigit als propis usuaris del Servei i a alguns externs. Els objectius eren:

- fomentar hàbits de feina,
- adquirir uns coneixements bàsics de la tasca,
- afavorir la integració laboral i
- facilitar uns petits ingressos econòmics per cobrir les necessitats bàsiques dels participants.

Amb la posada en marxa del STC/SS l'any 1995, l'INTRESS, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Palma, va decidir de presentar un Programa d'Integració al CIM, ja que permetria plantejar objectius amb els participants a més llarg termini, donar cabuda a un major nombre de persones i millorar la infraestructura de l'edifici amb un manteniment més constant.

2. DESCRIPCIÓ GENERAL DEL PROGRAMA

S'han realitzat dos mòduls, un de pintura i l'altre de fusteria.

2.1. Objectius

El Programa ha tengut com objectiu general crear accions formatives, informatives i ocupacionals destinades a treballar, conjuntament amb els serveis d'atenció primària, els processos d'inserció laboral dels beneficiaris.

Com objectius específics a treballar es plantejaren:

- Donar coneixements bàsics dels oficis de fusteria i pintura.
- Treballar i potenciar les habilitats personals a nivell individual i grupal cap a un procés de millora respecte a la seva situació inicial.
- Fomentar hàbits d'organització del treball.
- Potenciar les capacitats dels participants.
- Reforçar els processos terapèutics que es duen a terme des dels diferents centres o serveis específics.

Aquets objectius s'han treballat de forma individualitzada i respectant el procés de cada un dels participants.

2.2. Característiques de la població destinatària del Programa

Persones en situació d'atur, sense recursos, amb un baix nivell de formació i dificultats per incorporar-se al món del treball.

2.3 Equip del Programa

L'equip ha estat format per:

- Coordinador: Pilar Muñoz Segura, per a tasques de seguiment i control del funcionament.
- Psicòleg: Antònia Miralles Zanoguera, per a tasques de suport als professionals que hi intervenen.
- Monitor: Manuel Ferrando Leal, per al desenvolupament de tasques formatives i de taller.
- Tècnic Laboral: Rosa Mª Rosselló Navarro, per treballar habilitats socials i d'inserció laboral.
- Auxiliar Informador: Alejandro Segura Castelló, per a tasques administratives.

3. DADES QUANTITATIVES

3.1. Participants en el Programa

3.1.1. Perceptors del Salari Social

	<i>Participants</i>	<i>Percentatge</i>
Sí	14	87,50%
No	2	12,50%
Total	16	

La majoria són demandants del salari social, fet que s'ha de relacionar amb la motivació davant l'inici del taller.

3.1.2. Persones que han iniciat/finalitzat el programa

	<i>Inicien el Programa</i>	<i>Finalitzen el Programa</i>
Perceptors STC/SS	14	10
No perceptors STC/SS	2	2
Total	16	12

3.1.3. Participants a cada mòdul

	<i>Fusteria</i>	<i>Pintura</i>
Perceptors STC/SS	8	12
No perceptors STC/SS	2	2
Total	10	14

3.1.4. Participants mes a mes en el programa

<i>Mes</i>	<i>No Perceptors STC/SS</i>	<i>Perceptors STC/SS</i>	<i>TOTAL</i>
Febrer	0	3	3
Març	1	6	7
Abril	2	8	10
Maig	2	10	12
Juny	2	11	13
Juliol	2	12	14
Agost	2	10	12
Setembre	2	10	12

3.1.5. Motiu de la finalització del programa

	<i>Perceptors STC/SS</i>	<i>No perceptors STC/SS</i>
Per finalització del programa	10	2
Per abandó del participant	1	0
Per incorporació al món laboral	3	0
Total	14	2

3.1.6. Incorporació al taller

<i>Mes</i>	<i>Nombre</i>	<i>Percentatge</i>
Febrer	3	18,75
Març	4	25,00
Abril	3	18,75
Maig	3	18,75
Juny	1	16,66
Juliol	2	12,50

La incorporació de les persones al taller ha estat progressiva durant tot el procés, la qual cosa ha facilitat la seva bona dinàmica i un bon funcionament.

3.2. Descripció del perfil dels participants en el programa

3.2.1. Edat i sexe

Edats	Participants	Percentatge
< 18 anys	1	6,25
18-25	5	31,25%
26-34	4	25,00%
35-40	0	0,00%
41-56	6	37,50%

El percentatge més elevat correspon a les persones d'edats compreses entre els 18 i 34 anys, seguit pels majors de 40 anys (dificultats a nivell laboral per l'edat i ser aturats de llarga durada).

Pel que fa al sexe, el 100% han estat homes.

3.2.2. Lloc de naixement

Els percentatges més alts són:

- 43,75% a Palma,
- 37,5% a la península i el
- 18,75% de Portugal.

La majoria són nats a Palma. Els qui no han nascut a Palma (56,25%) porten més de 5 anys residint a l'illa.

3.2.3. Estat civil

El percentatge més alt es dona en els casats 37,5%; en segon lloc els fadrins, 31,25%, seguit de les parelles de fet 18,75% i separats 12,5%

3.2.4. Nivell d'estudis

	Nombre	Percentatge
Analfabet	2	12,50
Primaris	10	62,50
Graduat escolar	3	18,75
COU	1	6,25

La majoria de persones tenen estudis primaris i per aquest motiu s'ha treballat, durant tot el taller, el tema de la formació.

3.2.5. Categoria professional

El 75% no tenen una professió qualificada respecte al 25% que sí la tenen.

Els treballs predominants encaixen bàsicament en el peonatge en general (construcció, càrrega i descàrrega, economia submergida, xatarra, venda ambulants)

3.2.6. Situació laboral

El percentatge més alt correspon a aturats de llarga durada, més de 5 anys, 81,25%. En segon lloc, un 18,75% no ha treballat mai.

3.2.7. Situació de salut

El 12,5% tenen alguna minusvàlua física, coincidint el mateix percentatge en persones que pateixen alguna malaltia física crònica.

El factor predominant segueixen essent les addiccions, a destacar:

Alcohòlic rehabilitar:	6,25%
Toxicòman abstinent:	6,25%
Toxicòman en tractament amb Metadona: . .	6,25%
Bebedor excessiu regular:	6,25%

De totes les dades extretes es dedueix que el 37,5% ha tengut o té un problema de salut.

3.2.8. Minories ètniques

El percentatge més alt correspon al grup de població de minories ètniques, 50%.

3.2.9. Servei de procedència

Ciutat Antiga:	56,25%
Llevant Nord:	12,50%
Nord:	12,50%
Litoral de Llevant: . .	6,25%
Caritas:	6,25%

Majoritàriament procedeixen del C.M.SS.SS. d'Atenció Primària, essent Ciutat Antiga el sector que més persones ha enviat. Aquesta diferència tant significativa respecte als altres sectors pot esser a causa de les característiques de la zona i dels seus habitants.

3.2.10. Professional de referència

Professional	Participants	Percentatge
T. Social	13	81,25%
Educador	2	12,50%
T.S./Educador	1	6,25%

Els casos en què el professional de referència no és un treballador social, coincideixen amb els no demandants del salari social o salari transitori comunitari.

3.2.11. Temps de contacte de l'usuari amb el servei de referència

Edats	Participants	Percentatge
Menys 1 any	13	81,25%
2 a 4 anys	1	6,25%
5 anys	2	12,50%

Coincideix el temps de contacte amb el servei de referència amb l'aparició del salari social, exceptuant dues persones que per la seva edat (majors de 45 anys) i característiques personals han adquirit dependència institucional.

3.2.12. Assistència a tallers, cursos de formació programes de recerca de treball.

	<i>Participants</i>	<i>Percentatge</i>
Si	9	56,25%
No	7	43,75%

La majoria, encara que no de forma significativa, ha acudit alguna vegada a cursos de formació, bàsicament d'aprenentatge d'algun ofici.

3.3. Desenvolupament del programa

3.3.1. Fases, activitats i tècniques del programa

Podem diferenciar 5 fases en el desenvolupament del programa:

- 1^a) Inici de tres persones i la seva cohesió amb l'equip d'intervenció.
- 2^a) Incorporació progressiva de persones al programa dins un grup cohesionat i facilitador.
- 3^a) Cohesió de tot el grup i motivació per a la tasca. Molt bona coordinació amb els serveis derivants.
- 4^a) Pròrroga del programa. Curt període de desmotivació i acomodació dels participants.
- 5^a) Motivació dels participants per a la finalització de la tasca iniciada i satisfacció pels resultats. S'ha realitzat un acompanyament individualitzat amb un dels participants per a una entrevista de feina i el contacte directe amb l'empresa contractista.

Des de la participació de les persones en el taller s'ha conegut la situació personal i familiar de cada un dels participants. Aquesta informació ha permès una major intervenció dels professionals que han participat en el programa. S'ha traspassat la informació a cada un dels Treballadors Socials responsables de cada cas per aprofundir en la seva intervenció.

Pel desenvolupament del programa i per la dinàmica establerta pels professionals que han intervingut, s'han utilitzat indistintament tècniques individuals i grupals.

La capacitat per mantenir la motivació dels participants, la de plantejar i dur a terme objectius individualitzats molt adequats, la coordinació establerta entre els diferents professionals, durant tot el procés ha proporcionat:

- Un alt nivell d'assistència i aprenentatge.
- La millora en relació a la situació inicial de cada un dels participants.
- El sentiment de pertànyer a un grup per part de tots els participants, malgrat les diferències que s'han donat entre els membres (edat, identificació sexual, pertinença a cultures molt distintes).
- Bona coordinació.

Per altra banda, la dificultat de mantenir alguns criteris normatius i la implicació de tants professionals en la valoració de l'admissió dels participants en el programa, ha suposat:

- Permissivitat excessiva a l'hora de fumar durant el desenvolupament del taller i ús de dependències no autoritzades.

- La supressió de la figura de l'Assistent Social a la reunió de valoració d'admissió de casos.

Si bé el monitor, durant el desenvolupament del Programa, ha donat suport a cada un dels participants, tant a nivell personal com laboral, no ha quedat registrat el nombre d'intervencions realitzades. El que sí s'ha registrat han estat les activitats formatives com:

- Sortida a la Cartoixa de Valldemossa per a l'estudi de la història del moble.
- Sortida al Taller de FOREM de fusteria i restauració.
- Sortida grafiti Gesa per a l'estudi dels colors.
- Sortida SIOPJ per a xerrada formativa sobre funcionament de Cooperatives.
- Sortida partit de futbolet al Parc del Polígon de Llevant.
- Sortida platja Ca'n Pere Antoni. Xerrada i exercicis psicomotricitat.

S'han donat 58 actuacions personals (tutorics) i 23 actuacions (laborals) d'altres professionals (psicòleg i tècnic laboral).

3.3.2. *Relacions externes*

Si bé en un principi hi hagué dificultats amb alguns Centres d'Atenció Primària, aquestes s'han vist superades per una major implicació i coneixement del programa. Això ha estat facilitat per les reunions mantingudes al SAPS amb els professionals de referència.

S'han mantingut reunions mensuals amb el responsable del CIM per al seguiment del projecte. No hi ha hagut dificultats.

També s'han mantingut reunions amb el responsable del Programa Laboral de l'Ajuntament de Palma per a intercanvi d'informació. Cal destacar-ne la bona col·laboració.

Amb altres serveis i institucions s'han mantingut contactes per informar del funcionament del programa i de les seves característiques.

S'han realitzat activitats amb els participants al Programa en el barri, municipi i comarca.

3.4. Resultats

3.4.1. *Nombre de persones que han aconseguit la integració laboral.*

	<i>Plena</i>	<i>Precaritzada</i>
Perceptors STC/SS	2	1
No perceptors STC/SS	0	0
Total	2	1

3.4.2. *Millora en la situació d'integració social dels participants respecte a l'anterior situació.*

En relació als objectius plantejats individualment, en cada un dels participants al taller, podem afirmar que en tots els casos s'ha donat una millora respecte a la situació inicial. Fent especial incidència en els ítems de:

- millora de la seva vivenda, (per l'aprenentatge del taller i utilització de les eines pel seu us personal),
- higiene personal,
- salut.

4. AVALUACIÓ QUALITATIVA

4.1. Problemes d'inassistència i/o absentisme

Els problemes d'absentisme s'han donat majoritàriament per problemes de salut, encara que en certes ocasions s'ha emprat aquest motiu per absentar-se del taller algun temps més del necessari per resoldre el problema.

4.2. Problemes d'expulsions

No s'ha donat cap expulsió durant el desenvolupament del taller.

4.3. Problemes d'abandó o autoexclusió

Sols s'ha donat un cas d'abandonament del taller en data 6/08/96. La problemàtica que presentava era d'alcoholisme i es mantenia actiu.

5. CONTINUÏTAT DEL PROGRAMA. FASE II.

Donats els resultats obtinguts en aquest programa, tant pel que fa al procés dels participants com a les millores obtingudes al servei (infraestructura), el juliol de 1996 l'INTRESS, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Palma, ha presentat una segona fase amb data d'inici el 20 de novembre de 1996 i que finalitza el juliol de 1997, on es plantejaren suggerències o millores en el funcionament del programa.

Els ítems principals de la nova proposta foren:

- Evitar duplicitat de funcions.
- Potenciar la figura del monitor i les seves funcions.
- Potenciar la coordinació directa amb el professional del servei derivant mitjançant la figura del psicòleg.
- Ampliació de la durada del Programa per poder treballar objectius més amplis de cara a la inserció sociolaboral dels participants.